

Ta'limda sun'iy intellektdan foydalanish

Imkoniyatlar, muammolar va istiqbollar

1. Kirish

Sun'iy intellekt (SI) ta'lim jarayonini tezkor, moslashuvchan va interaktiv qilishga yordam beradi.

2. SI nima?

SI — ma'lumotlarni tahlil qilish, matn yaratish, savollarga javob berish va ayrim vazifalarni avtomatlashtirishga qodir texnologiyalar majmuasi.

3. Nega mavzu dolzarb?

Raqamli ta'lim kengaymoqda. O'qituvchi va talaba uchun SI vaqtni tejash va individual yondashuvni kuchaytirishi mumkin.

4. O'qituvchi uchun

Dars rejasi, savollar, testlar, misollar va o'quv materiallari loyihasini tayyorlashda yordam beradi.

5. Talaba uchun

Murakkab mavzuni sodda tushuntirish, mashq qilish, g'oyalar olish va o'z bilimini tekshirishda foydalanish mumkin.

6. Individual ta'lim

SI topshiriqlarni o'quvchining darajasi va ehtiyojiga moslashtirishga yordam beradi.

7. Vaqtni tejash

Takroriy va texnik vazifalarni avtomatlashtirish o'qituvchiga asosiy pedagogik ishga ko'proq vaqt ajratish imkonini beradi.

8. Interaktiv o'qish

Savol-javob, dialog, test va amaliy mashqlar orqali o'quvchi faol ishtirok etadi.

9. Asosiy afzalliklar

Tezkorlik, moslashuvchanlik, shaxsiylashtirish, g'oya yaratish va ta'lim resurslaridan samarali foydalanish.

10. Xavflar

Noto'g'ri ma'lumot, haddan tashqari qaramlik, akademik halollik muammolari va shaxsiy ma'lumotlar xavfi mavjud.

11. Akademik halollik

SI tayyor javobni ko'r-ko'rona topshirish uchun emas, o'rganish va fikrlashni qo'llab-quvvatlash uchun ishlatilishi kerak.

12. Maxfiylik

Shaxsiy, maxfiy yoki himoyalangan ma'lumotlarni SI xizmatlariga yuborishda ehtiyot bo'lish zarur.

13. O'qituvchi nazorati

SI tavsiyasi tekshirilishi kerak. Yakuniy pedagogik qaror inson tomonidan qabul qilinadi.

14. Tanqidiy fikrlash

Talaba SI javobini manbalar bilan solishtirishi, xatolarni aniqlashi va mustaqil xulosa chiqarishi kerak.

15. Amaliy misol

Mavzu: ekologiya. SI dars rejasi, savollar va muhokama topshiriqlarining dastlabki variantini yaratishga yordam beradi.

16. Baholash

SI baholash mezonlari va test loyihasini tayyorlashda yordam berishi mumkin, lekin adolat va aniqlik inson nazoratida qoladi.

17. O'zbekiston istiqbollari

Raqamli savodxonlik va mas'uliyatli SI foydalanish ko'nikmalari ta'lim sifatini oshirishda muhim bo'lishi mumkin.

18. Kelajak

SI o'qituvchini almashtirishdan ko'ra, uning imkoniyatlarini kengaytiruvchi vosita sifatida rivojlanishi kutiladi.

19. Xulosa

Eng yaxshi natija — SI imkoniyatlari bilan insonning pedagogik tajribasi va tanqidiy fikrlashini birlashtirish.

20. Manbalar

UNESCO: Guidance for Generative AI in Education and Research (2023); mavzu bo'yicha ochiq ilmiy va ta'limiy manbalar.